

Filipae

Nægkiariien sə rani mə nəfe i nəkukuə

Ia nuk i 60, Pol ramarə ia kalapus fwe Rom nənə mirai nəkukuə me i Filipae, Kolosi, Filimon, mine Efesas. Nəkur Filipae hərəhi pen Epafrotaetas ruvehi nari riti mevən muvei pen m Pol. Nəpın Epafrotaetas ramarə fwe Rom, in ramemhə pık. Nənə nakalasia me fwe Filipae rerınraha rəpou tukwe. Nəpın in rəsanın, Pol rərhi pen in ruvehi nəkukuə i mevən fwe Filipae. Pol rokeikei pık nakalasia me fwe Filipae. In raməgkiari mınraha rəmwhen mə in tata səvənraha. Pol rini tanak mınraha ti nokeikeiien mine nasituien səvənraha. Nəri auər a Pol ramarə fwe ia kalapus, mətə səvənhi nəkukuə raməgkiari pık ia nagienien. Nəpın rıpık nəkukuə i raməgkiari ia “nagienien” mine “nəgnəginiien.” Pol rini irapw nətəien səvənhi ia nıkaren səvəi nımıruien səvəi ipwet mine samarə irə ia təkure tıprənə i. In rini mə, “Trini mınuə iakimıru, nımıruien səiou in səvəi Kristo. Nənə trini mınuə iakemhə, ramasan pık anan mwi” (1:21). Rəmwhen ia nəkukuə me pam səvənhi, ia nəkukuə i Pol rauvehi utə nətərigien səvəi nakalasia me, maməvəhag mınraha mə irəha tuhaməkeikei mharə pwəh nətərigien səvənraha kuatia. Irəha tuhaməkeikei mharə mamho nəkwai Kumwesən.

Nægkiariien sə rakupwən

¹ *Iou Pol mine Timoti, kimrau iarmama mi səvəi Iesu Kristo iarauo tukwini nari min.

Nəkukuə i rauvehe tukumiaha pam nərmama me səvəi Iesu Kristo səməme hiamarə ia taon nəha Filipae, mauvehe mwi ti nəmə asori me nəha kamhətui amasan tukumiaha mine tikon me.

² *Pwəh Kumwesən Tata səkītaha mine Iesu Kristo Iərimənu səkītaha trouəriari pehe namasanien mine nəmərinuien m kimiaha.

Pol raməfwaki m Kumwesən ti nəkur Filipae

³ *Nəpɪn me, nəpɪn rerik ramrhi kimiaha, iakani tanak m Kumwesən tukumiaha. ⁴ Nənə nəpɪn me pam, nəpɪn iakaməfwaki tukumiaha, iakaməfwaki rerik ramagien ⁵ ti nəri nə mə fwe iakinərer vi a mani irapw nəgkiariien amasan muvehe meste pehe ipwet mine saməuvehi pəri rəgītaha me tukwe. ⁶ *Nənə iakukurən amasan mə Kumwesən sə rino stat ia noien amasan ia kimiaha, in traməkeikei mamə noien nəha mamevən meste tro sampam irə ia nəpɪn sə Iesu Kristo truvehe irə.

⁷ Nəpɪn me rerik ramrhi kimiaha, nənə ratukwatukw a mə iakamo iamɪnhi irə, ti nəri nə mə kimiaha pam hiamasitu ia nirak ia wok i Kumwesən rɪməuvei pehe miou ia namasanien səvənhi mə tako. Nənə nəpɪn iakamarə ia kalapus, mine nəpɪn iakamərer irapw ia nəmri nərmama, maməvisau mə nəgkiariien amasan ro nɪpərhiēnien i, kimiaha hiamasitu ia nirak ia wok i. ⁸ *Kumwesən rukurən mə nəgkiariien i iakani

---

* **1:1:** Wok Me 16:12-40 * **1:2:** Rom 1:7, Kal 1:3, Flm 3 * **1:3:** Rom 1:8, 1Kor 1:4 * **1:6:** 1Kor 1:8, Fil 2:13 * **1:8:** Rom 1:9, 2Kor 1:23

ro nīpārhiēnien. Iakokeikei mā takətoni kīmiaha ti nəri nə mā iakokeikei pik kīmiaha rəmwhen a ia Iesu Kristo rokeikei kīmiaha.

⁹ Nənə in i nəfwakiien səiou mā nokeikeien səkīmiaha truvehē masori mwi irəhar nukurəniēn mine nəkiri amasaniēn nari tuharuvehē mhara-sori ia kīmiaha ¹⁰ *mā kīmiaha hiəukurən nətə sasiēn nəfē noien ramasan pik mā tiho. Nənə ia noien nəha kīmiaha tihəmher, tukəpwəh nətoniēn noien ərəha riti ia kīmiaha ia nəpīn sə Kristo truvehē irə, ¹¹ *kīmiaha tihəukuər ia noien atuk-watukw me səməme Iesu Kristo rino həukuə ia kīmiaha, nərmama tuhətoni mhəuvehi utə nəghi Kumwesən mhəgnəgini in tukwe.

Pol in fwe ia kalapus

¹² *Piak me, iakokeikei mā tihəukurən mā iakamarə ia kalapus, mətə noien i rinasitu pik mo nəgkiariēn amasan səvəi Kristo ruviris mwi mamevən. ¹³ *Ro pen naruagən me səməme kamhətui ti nimwə səvəi Kig Sisa mine nərmama həpik mwi həuvəukurən raka mā iakamarə ia kalapus ti nəri nə mā iou iərmama riti sə iakamo tukwini nari m Kristo. ¹⁴ Narəien səiou ia kalapus ramasitu ia piəvtaha me həpik, mamō irəha hahatətə əknekīn mwi ia Iərimənu səkitaha, nənə mamō nətəriēn səvənraha riskai ti nini irapwien nəgkiariēn səvəi Kumwesən mhəpwəh nehəkiriēn.

¹⁵ Nīpārhiēnien nepwīn kamhəni irapw Kristo ti nəri nə mā irəha kamhəmwəki iou nənə mhokeikei mā irəha tuhasori ia nirak. Mətə nepwīn kamhəni

---

* **1:10:** Hip 5:14, Fil 1:6, 2:16, 1Tes 5:23 * **1:11:** Jon 15:8

* **1:12:** 2Tim 2:9 * **1:13:** Wok Me 28:30, Efes 3:1

irapw Kristo ia nətərigien amasan. ¹⁶ Nərmama me i nətərigien səvənraha ramasan irəha kamhəni irapw Kristo ti nəri nə mə hokeikei iou, nənə mhəukurən mə kinəmri iou iakamarə ia kalapus mə takərer irapw ti nəgkiariien amasan səvəi Kristo mə ro nıpərhiēnien i. ¹⁷ Mətə nepwīn səməme kamhəmwəki iou həpkini irapw mhə Kristo ia rerinraha pərhiēn. Irəha kamho iamīnhi irə mamhokeikei mə tuhəuvehi utə atukw a irəha, nənə rerinraha ramrhi mə tuho nərhəhaien miou nəpīn iakamarə ia kalapus. ¹⁸ Mətə nəri auər a mə kamho ia noien atukwatukw uə rekəm, mətə kamhəni irapw Kristo nənə ro iamīnhi irə iou rerik ramagien.

Pərhiēn, nənə takagien mwi ¹⁹ *ti nəri nə mə iakukurən amasan mə nəri i tro Kumwesən ruvehimīru iou ia nəfwakiiēn me səkimiāha mīne nasituiēn səvəi Nənimwīn səvəi Iesu Kristo. ²⁰ *Iou iakukurən amasan, maməmri pen əknekīn nətərigien səiou ia Kumwesən, mə in trəpwəh nəseniēn iou iako nari riti takauris tukwe. Iakokeikei mə ia nəpīn me takətigase rəmwhen iakamo təkwtəkwuni, nənə nəri auər a mə tukini mə takimīru uə takemhə, mətə noien sə iakamo ia nıpwrak truvehi utə nəghi Kristo. ²¹ *Trini mīnuə iakimīru, nīmīruēn səiou in səvəi Kristo. Nənə trini mīnuə iakemhə, ramasan pīk anan mwi. ²² *Trini mīnuə iakəpwəh nemhəiēn, iakukurən noien wok me nepwīn sə trukuwə kwənkwan. Mətə iakreirei mə sə pəku nəha iakokeikei. ²³ *Təkwtəkwuni nəha nətərigien səiou ro kəru.

* **1:19:** 2Kor 1:11   * **1:20:** 1Tes 4:16   * **1:21:** Kal 2:20

* **1:22:** Rom 1:13   * **1:23:** 2Kor 5:8

Iakokeikei pik mə takemhə, məpwəh nıpwrak, nənə marə kımrau Kristo. Iakregi mə sə nəha ramasan pik məpi raka. ²⁴ Mətə iakətoni mə narimnari me nepwın nəha takaməkeikei mo masitu ia kımiaha, ro pen iakukurən amasan mə tapkemhə mhə. ²⁵ Tı nəri nə mə iakukurən mə nəri i ro nıpərhiendien, nənə iakukurən mə takamıru a marıpin mamarə kitaha m kımiaha pam, nənə mamasitu ia kımiaha mə tihəuverə mwi, nənə rerımiaha tragien mwi ia nahatətəien səkitaha. ²⁶ Ro iamınhi irə kımiaha tihəukurən nəgnəgini pikien mwi Iesu Kristo tukw iou, tı nəri nə mə takuvehe mwi tukumiaha.

²⁷ *Mətə nəri kuatia i mə pwəh narəien səkımiaha hiamarə irə ratukwatukw amasan mesi pen nəgkiariien amasan səvəi Kristo. Nənə nəri auər a mə takuvehe mətoni kımiaha uə takəpwəh nuveheien, mətə pwəh iakregi mə hiamərer əknekın ia Nənımwın kuatia, nətərigien səkımiaha kuatia, hiamousari pəri mə tihasitu ia nərmama mə tuhahatətə ia nəgkiariien amasan, ²⁸ nənə mhəpwəh nehekırien ia nərmama səməme haməmwəki kımiaha. Noien nəha tiho ro nımtətien i irəha tuhətoni mhəukurən mə tukouraha irəha, mətə tukuvehimıru kımiaha, nənə nəri i ruku pen tı Kumwesən. ²⁹ *Iakani iamınhi irə tı nəri nə mə kınəsəni pehe m kımiaha mə kımiaha nərmama hiaməni nıpərhiendien ia Kristo mamho tukwini nari min, mətə kınəsəni pehe mə kımiaha mwi tihəuvehi nəmisəien tukwe. ³⁰ *Kımiaha hiamregi nəmisəien sə hiənətoni kınə

* **1:27:** Efes 4:1, 1Tes 2:12, Fil 4:3

* **1:29:** Wok Me 16:19-40

* **1:30:** Fil 1:13

miou fwe kupwæn, nənə təkwtəkwuni hiamregi mə kamo ihi nəmīsəien nəha miou. Rəmwhen mə kītaha samaruagən pəri ia naruagənien riti.

2

Nətərigien səkītaha traməkeikei məmwhen ia nətərigien səvəi Iesu Kristo

¹ Rerimīaha riskai ia Kristo ti nəri nə mə hiəuvəuvehe mhəno kuatia kīmīaha min uə rekəm? Ouəh! Hiamregi ramasan ia nokeikeien səvənhi uə rekəm? Ouəh! Nənimwīn Ikinan ramarə ia kīmīaha uə rekəm? Ouəh! Hiamo ramasan m kīmīaha me nənə mamhapi tukumīaha me uə rekəm? Ouəh! ² Mə ro iamīnhi irə iakokeikei mə tiho rerik pwəh ragien mwi. Kīmīaha pam tihaməkeikei mhəuvehe mho kuatia ia nətərigien səkīmīaha, mho nokeikeien m kīmīaha me, mho pəri nari ia nətərigien kuatia rəmwhen mə kīmīaha iərmama kuatia. ³*Tihəpwəh noien nari riti ia nətərigien səkīmīaha əpa, uə mho mhəuvehi utə kīmīaha irə, mətə tiheiwiu nənə mhətərig ia kīmīaha me nepwīn rəpi raka kīmīaha atukw. ⁴*Nənə tihāsitu ia kīmīaha me ti nīmīruien me səkīmīaha. Ripkamasan mhə mə iərmama riti ramətui amasan ti nīmīruien əpa səvənhi.

⁵ Nətərigien səkīmīaha traməkeikei məmwhen ia nətərigien səvəi Iesu Kristo:

⁶*Nīpərhienien in Kumwesən pərhien, mətə in ripkəmwur mhə mə trəkwtəmhiri əknekīn noien nəha sə in mīne Kumwesən krouəmnəmwhen a,

* **2:3:** Kal 5:26, Rom 12:10

* **2:4:** 1Kor 10:24,33

* **2:6:** Jon

1:1-2, 17:5

- 7 *in rəmri karen nasorïen səvənhi,
 muvehi noien səvəi iərmama sə ramo tukwini
 nari,
 mətui pehe ia tīprənə i nīpwran rəmwhen ia
 nīpwrai nərmama.
- 8 *Nənə nəpīn kamətə in mə ramarə ia narəien səvəi
 iərmama,
 in ruvehi irapw atukw in,
 mamō nəkwai Kumwesən ia narimnari me
 pam meste memhə, nīpərhiēnien remhə ia
 nei kamarkuauī.
- 9 *Ro iamīnhi irə Kumwesən ruvehi utə in revən
 fwe irənhə anan,
 muvei pen nahag min sə rəpi raka pam nahag
 me,
- 10 *mə ia nəghi Iesu narimnari me pam səməme
 kamhəmīru ia kwopun me pam ia
 neiai, mīne tīprənə, mīne Imwei Nəkur
 Həuvamhə,
 tuhənīmwi nukurhunraha mhəuvei pen
 nisīaiēn min,
- 11 *nənə irəha pam tuhəni irapw mə Iesu Kristo in
 Iərimənu,
 nənə noien nəha truvehi utə nəghi Tata
 Kumwesən.

*Nərmama me səvəi Iesu Kristo kamhaser
 rəmwhen ia kəməhau me*

12 *Nərmama keikei me səiou. Nəpīn iakamarə
 ihi kītaha m kīmīaha, hiamō nəkwak ia nəpīn me.

* 2:7: 2Kor 8:9, Jon 1:14 * 2:8: Rom 8:3, Jon 10:17, Hip 5:8, 12:2

* 2:9: Wok Me 2:33, Efes 1:20-21, Hip 1:3-4 * 2:10: Rom 14:11

* 2:11: Rom 10:9 * 2:12: Sam 2:11, 1Pit 1:17

Nənə təkwtəkwwuni nəha iakamarə isipwɪn tukumi-aha, kɪmiaha tihaməkeikei mhousari mho nəkwak mamhəuvən. Tihəhekɪr mhətəmnɪmwɪn mamho narimnari me nəha Kumwesən rɪməuvehimiru kɪmiaha tukwe. ¹³ *Iakani iamɪnhi irə tɪ nəri nə mə in nə Kumwesən fwe ia rerɪmiaha ramo kɪmiaha hiokeikei noien narimnari me kamhesi pen nətərigien amasan səvənhi.

¹⁴ Ia narimnari me pam səməme hiamo, tihəpwəh nəgkiari əgkiariien tukwe mhəpwəh nəvisəien m kɪmiaha me tukwe. ¹⁵ Ia noien nəha kɪmiaha nɪpwnəti Kumwesən me tihatukwatukw, mhəmher, tukəpwəh nətoniien noien ərəha riti səkɪmiaha nəpɪn hiamarə ia kurkwai nərmama ikou me səməme kamho noien ərəha. Ia rerɪnraha kɪmiaha hiaməsər mhəmwhen ia kəməhau me ia nɪmagouagou, ¹⁶ mamhəuvei pen nəgkiariien səvəi nɪmiruien mɪnraha. Kɪmiaha tiho iamɪnhi irə mə nəpɪn sə Kristo truvehə irə iou rerɪk tragien tukumiaha, nənə iakukurən mə iapkaiu auər a mhə uə iapkisese auər a mhə. ¹⁷ *Nahatətəien səkɪmiaha rəmwhen ia nari riti hiaməuvei pen m Kumwesən kauvani ia təkure nɪfatə. Trɪni mɪnuə kousi əpune iou nɪtek raiu rəmwhen ia waen kətəgi irapw ia nəri nəha, mətə iou iakokeikei a mamagien kɪtaha m kɪmiaha. ¹⁸ *Nənə ia noien kuation kɪmiaha tihaməkeikei mhokeikei a mamhagien kɪtaha miou.

Timoti mɪne Epafrotaetas

¹⁹ Trɪni mɪnuə Iesu Iərɪmənu səkɪtaha rəsəni, iakokeikei mə trɪpkə mhə tui iakərhi pehe Timoti

---

* **2:13:** Jon 15:5, 1Kor 12:6, 15:10, 2Kor 3:5, 1Tes 2:13   * **2:17:** Rom 15:16, 2Tim 4:6   * **2:18:** Fil 3:1, 4:4

ruvehe mætoni kímiaha mæ næþin in rirærig muvehe mævisau pehe kímiaha miou, nænə iou mwi rerik tragien. ²⁰ Iærmama riti mwi riwæn ia kwopun i nætærigien sævənhi rəmwhen ia sævai Timoti, in rerin ramrhi pik kímiaha.

²¹ *Nærmama æpə me kamhætærig a ia wok me sævənraha, mhæpwəh nætærigien ia wok sævai Iesu Kristo. ²² Mætə Timoti noien sævənhi ramasan pik. Kímiaha hiəuvəukurən raka mæ in ramasitu ia nirak ia wok sævai nægkiariien amasan sævai Kristo rəmwhen iækunouihi ramo wok irau tata sævənhi. ²³ Ro iamınhi irə rerik ramrhi mæ næþin iakukurən mæ nari riti tro iou, iakərhi pehe in ruvehe mætoni kímiaha. ²⁴ Nænə iakətigite ia Iærimənu səkıtaha mæ tripkə mhə tui iou mwi iakuvehe mætoni kímiaha.

²⁵ *Mætə rerik ramrhi mæ takaməkeikei mərhi pehe Epafrotaetas rirærig muvehe mætoni kímiaha. In piak sə kımrau min iarauo pəri wok nænə rauaruagən pəri. Fwe kupwæn hiənərhi pehe in ruvehe muvei pehe narimnari me nepwin masitu ia nirak irə ia næghimiahə. ²⁶ In rokeikei pik mæ trətoni pam kímiaha. In ramregi rərəha anan ti næri nə mæ hiəregi mæ in ramemhə.

²⁷ Pərhiən nemhəien riti riməuvehi ipaka remhə, mætə Kumwesən rapi in mapi mwi iou nænə momasan in ia nemhəien sævənhi. Mætə trini minuə rimamhə pərhiən iou takregi rərəha pik anan mwi. ²⁸ Ro iamınhi irə iakokeikei pik mæ takərhi pehe in næþin hiətoni rerimiahə tragien mwi, nænə iou mwi nætærigien sə iakamregi rərəha irə tukumiahə truvehe miwæn. ²⁹ *Ro

* **2:21:** 2Tim 4:10   * **2:25:** Fil 4:18   * **2:29:** 1Kor 16:16,18, 1Tim 5:17

iaminhi irə nəpɪn in truvehē tukumiaha, kimiaha tihaməkeikei mhəsevər ia rerimiahā tukwe ia nəghi Iərimənu səkitaha mhagien asori. Nənə tihəuvei pen nisiaiēn m nərmama sə ro me iaminha irə, ³⁰ ti nəri nə mə ipaka in remhə ti wok səvəi Kristo. In ripkhekir mhə ti nimiruiēn səvənhi ia nəpɪn skai me mə trasitu ia nirak nəpɪn suatuk səkimiaha riwən ti nasituiēn.

3

Kitaha saməfiutə kitaha ti Iesu Kristo əpa

¹ *Piak me, iakuə takəgkiari ia nari riti mwi. Kimiaha tihaməkeikei mhagien ti Iərimənu səkitaha. Iou iakuvəni raka nəgkiariēn me i tukumiaha fwe kupwən, nənə təkwtəkwuni iakamrai pen mwi ia nəkukuə i. Ripkiskai mhə tukw iou ti noien ti nəri nə mə iakukurən mə trasitu ia kimiaha.

² *Kimiaha tihaməkeikei mhəsiari ti nərmama me nəha irəha həmwhen ia kuri me. Tihaməkeikei mhəsiari ti nirəha ti nəri nə mə noien səvənraha rərəha. Irəha kəmhəni mə tukaməkeikei kuvehi ninhum m nərmama ti nahatən penien mə irəha nərmama me səvəi Kumwesən.^a ³ *Mətə kitaha i nərmama pərhiēn me səvəi Kumwesən səməme Nənimwɪn səvənhi ramarə ia reritaha mamō kitaha saməfwaki ia nipərhiēnien. Kitaha saməfiutə kitaha ti Iesu Kristo əpa, səpwəh

* **3:1:** Fil 2:18   * **3:2:** Sam 22:16,20, Rev 22:15   a **3:2:**

Nərmama nepwɪn nəha irəha kəmhəuvehi ninhum m nərmama ripko mhə irəha nəkur Isrel mə trahatən pen mə irəha nərmama me səvəi Kumwesən. Mətə aposol me həni me rekəm, nahatətəien ia Iesu Kristo in suatuk ro ik ikuvehe iərmama səvəi Kumwesən.

* **3:3:** Rom 2:29

nætigite ananien ia noien me kīno ia nīpwrataha iruə. ⁴ *Nīpərhiēnien iou iakukurən nəfiəutəien iou tī narimnari me iamīnha irə.

Trīni mīnuə iərmama riti nəha rerin ramrhi mə in rukurən nəfiəutəien in tī nīpwrən, iou iakukurən nəfiəutəien iou məpi raka. ⁵ *Kaha me səiou irəha nəkur Isrel atukwatukw, nənə iakiməuku pen ia kwənəkwus səvəi Penjamin. Nəpīn iakinətui muvehi nəpīn eit, nənə kuvehi ninhum miou. Trīni mīnuə kani nəkur Isrel atukwatukw me, kwa iou riti ia nīrəha. Kupwən iou Farisi riti, nənə iakamesi pen amasan Loa səvəi Moses. ⁶ *Iakinokeikei pik nəfwakiien səvənraha mamometə nakalasia me səvəi Iesu Kristo. Ia nīkaren səvəi natukwatukwien nəha kauvehi raku pen tī Loa səvəi Moses kīpkətə mhə noien ərəha riti səiou.

⁷ *Mətə narimnari me pam nəha səməme iakinamətigite ia nīrəha fwe kupwən nənə rerik rīrhi mə hamasan pik anan, mətə təkwtəkwuni nəha iakətoni mə ho a nəri əuər a me ia nīrəha tī nəri nə mə iakukurən narimnari me Kristo rino. ⁸ Mətə rīpko mhə sampam ia kwopun nəha. Təkwtəkwuni iakətoni mə narimnari me pam ho a nəri əuər a ia nīrəha tī nəri nə mə iakətoni nari riti sə in ramasan pik anan in i mə iakukurən Iesu Kristo Iərimənu səiou. Iakinəpwəh narimnari me pam nəha tī Iesu. Iakətoni narimnari me pam nəha həmwhen ia nəri pein. Iakinaraka ia nīrəha mə iou iakukurən nuvehien Kristo, ⁹ *nənə tukətoni iou mə iou iərmama riti sə iakiməuvehe

* **3:4:** 2Kor 11:18,21   * **3:5:** Luk 1:59, Rom 11:1, 2Kor 11:22, Wok Me 23:6
 * **3:6:** Wok Me 8:3   * **3:7:** Mat 13:44,46   * **3:9:** Rom 3:21-22

mo kuatia kimrau min, iapkatukwatukw mhə ia nəmri Kumwesən ia niskaiien atukw səiou ia noien səvəi nesi penien Loa, mətə iakatukwatukw ia nənimen ti nəri nə mə iakamahatətə ia Kristo. Nərmama səməme kamhahatətə iamīnhi Kumwesən ramo irəha həuvehe mhatukwatukw ia nənimen. ¹⁰ *Iakokeikei mə takukurən amasan mwi Kristo mine niskaiien sə rino in rətui mwi ia nemhəien səvənhi. Nənə iakokeikei mə nəmisəien me səvəi Kristo tuko mwi ia nirak pwəh iakuvehe məmwhen irə ia nemhəien səvənhi ¹¹ *mesi pen suatuk nəha meste Kumwesən tro mwi iou iakətui ia nemhəien.

Naiuien səvəi Pol

¹² *Iou iapkini mhə mə iakineste raka noien nəha, uə iakinatukwatukw raka, rekəm. Mətə ti nəri nə mə Iesu Kristo ro iou iakuvehe mo iou iərmama səvənhi, iakamousari mə tako noien səvənhi ruvehe noien səiou. ¹³ Piak me, tukwe iou, ia nətəien səiou, iapkuvehi raka mhə narimnari me nəha. Mətə nəri kuatia i iakamo. Iakamenouenou ia narimnari me ia təkutak, iakaməmwur pīk mauvehi nīseseien ti nəri sə raməmak kupwən ia nirak. ¹⁴ *Iakamaiu pen atukwatukw ti kwopun tako sampam ia naiuien səiou ikin mə takuvehi nəri amasan riti tukuvei pehe miou. Nəri amasan nəha in i nimiruien rerin sə Kumwesən rinəkwein kitaha tukwe mə tsəuvən fwe irənhə mhəuvehi ruku pen ti Iesu Kristo.

¹⁵ *Nənə kitaha pam nərmama səməme səuvəskai raka ia nimiruien səkitaha tsaməkeikei

---

* **3:10:** Rom 6:3-5, Rom 8:17, Kal 6:17   * **3:11:** Wok Me 4:2, Rev 20:5-6   * **3:12:** 1Tim 6:12,19, Wok Me 9:5-6   * **3:14:** 1Kor 9:24
* **3:15:** 1Kor 2:6

mhəuvehi nətərigien me nəha. Mətə trini minuə kimiaha nepwin nətərigien səkimiaha ropə, Kumwesən tro pui pehe nəri nəha m kimiaha hiətoni. ¹⁶ *Mətə nəri kuation i mə pwəh səkwətəmhiri əknekīn nəfe səuvəuvehi raka mhəpwəh narakaien irə.

¹⁷ *Piak me, kimiaha tihəuvehe mho kuation mhesi pen təmwki nisuk sə iakino raka hiətoni, nənə mhətoni amasan səməme kamhesi pen təmwki nisumaha. ¹⁸ *Iakuvəni pehe raka nəgkiariien i tukumiaha nəpīn rīpīk, nənə təkwətəkwuni iakani pehe mwi nise nənimek ramaiu. Nərmama həpīk nəha irəha həpwəh nokeikeiien mə tuhəregi kaməvisau nemhəien səvəi Kristo ia nei kamarkuau. ¹⁹ *Ia nəpīn sampam tukouraha irəha. Kumwesən səvənraha in nə tīpwīnraha. Irəha kamhəfiūtə irəha ti noien me sə ro a naurisien. Nətərigien səvənraha ramevən a ti narimnari me ia təkure tīprənə i. ²⁰ *Mətə kitaha nərmama imwətaha fwe ia neiai. Kitaha sameitenhi iərmama riti truku pen ikin muvehimīru kitaha. Iərmama nəha in i Iesu Kristo lərimənu səkitaha. ²¹ *In truvsini nīpwrataha i sə rəpou, mo rəmwhen ia nīpwrən sə riskai mamser. In tro iamīnhi irə ia nīskaiien səvənhi sə in ramo narimnari me pam irə səvəi tīprənə i kamhəsiai in mamho nəkwān.

---

* **3:16:** Kal 6:16   * **3:17:** 1Kor 4:16, 1Tes 1:7, 1Tes 5:3   * **3:18:** 1Kor 1:23, Kal 6:12   * **3:19:** Rom 16:18, Rom 8:5-6   * **3:20:** Efes 2:6,19   * **3:21:** Rom 8:29, 1Kor 15:28, 1Kor 15:43-53

4

¹*Ro pen piak keikei me kímiaha tihaməkeikei mhərer əknekín iamínhi irə ia Iərimənu səkitaha. Kímiaha nərmama keikei me səiou iakamokeikei pik mə takətoni kímiaha. Hiamo rerik ramagien. Iakamregi ramasan tukumiaha rəmwhen ia iərmama sə kəfəfau pen kəfəfau səvəi nisaiien irə.

Pol raməvəhag m nəkur Filipae

²Iuotia mine Sintike, iakaməgkiari vivi m kímirau mə tirouəmwur mə nətərigien səkímirau truvehə mo kuation ti nəri nə mə kímirau pəri irouahatətə ia Iərimənu səkitaha. ³*Iakaməres ik mwi, iərmama sə ikino pəri wok krau mik,^a tikasitu ia prən mi i, ti nəri nə mə iakino pik wok kímrahar mınrau, krinouasitu ia nirak rouni irapw nəgkiariien amasan səvəi Kristo kímaha Klemen mine piak me nepwın mwi səməmə hənāsitu ia wok, nəghinraha fwe ia nəkukuə səvəi nimiruien.

⁴*Tihagien ia nəpın me ti Iərimənu səkitaha. Iakini mwi mə tihagien. ⁵*Pwəh nərmama hətoni noien səkímiaha mə ramasan mərou. Tripko mhə tui Iərimənu səkitaha rirərig pehe mwi. ⁶*Rerímiaha trəpwəh nırhi pikien narimnari me. Nəri auər a mə nəri ouihi uə nəri asori, mətə narimnari me pam səməmə hiokeikei tihəfwaki tukwe. Tihəfwaki mhəres Kumwesən mhəni tanak tukwe

* **4:1:** 1Tes 2:19-20   * **4:3:** Sam 69:28, Luk 10:20, Rev 20:12

a **4:3:** Kipkukurən mhə mə sin nəha iərmama nəha Pol raməgkiari irə krinouwok irau min fwe taon nəha Filipae.   * **4:4:** Fil 3:1

* **4:5:** Hip 10:25,37, Jem 5:8-9   * **4:6:** Mat 6:25-34, Kol 4:2

in. ⁷ *Nənə Kumwesən truvei pehe m kímiaha nəməriniuen sə rasori pik məpi raka nukurəniēn me pam sāvai nərmama. Nəməriniuen nəha trərimənu amasan ia rerimiahaha mine nətərigien səkímiaha ti nəri nə mə hiamahatətə ia Iesu Kristo.

⁸ *Piak me, nəfe nəghin ro nīpərhiēniēn, nəfe nəghin ro nisaiēn, nəfe nəghin ratukwatukw, nəfe nəghin rəmher, nəfe nəghin kamini mə ramasan musəpə kamokeikei, trini minuə nari riti nəha ikin ratukwatukw mə tukəgnəgini irə, tihətərig ia narimnari me nəha. ⁹ *Nəfe nəghin hiəuvəregi mhətoni iakinahatən kímiaha irə ia nəgkiariēn mine noien səiou kímiaha tihaməkeikei mho nənə Kumwesən i in nukune nəməriniuen tramarə tukumiaha.

Pol rəgnəgini nəkur Filipae ti nasituēn sāvənraha

¹⁰ Iərimənu səkītaha ro iou iakamagien pik ti nəri nə mə fwe tui kwopti hiəpkasitu mhə ia nīrak, mətə təkwtəkwwuni nəha rerimiahaha ramrhi mwi iou. Ripko mhə nīpwrai nəgkiariēn səiou mə kímiaha hiənənouenou iou, mətə suatuk riwən mə tihasitu ia nīrak. ¹¹ *Iapkini mhə iamīnhi irə ti nəri nə mə narimnari me səiou riwən, rekəm. Iou iakuvəukurən raka suatuk rerik ramagien a ia nəpin me pam nəri auər a mə narəien səiou ramasan uə rərəha. ¹² Iou iakinərə raka ia narəien i narimnari me səiou riwən irə mukurən, nənə mukurən raka mwi narəien i narimnari me səiou rīpik irə məpi raka iou. Nəfe narəien iakamarə irə, nəri auər a mə nəveginien sənək rasori uə rouihi, uə nautə səiou rasori uə rouihi, mətə

* **4:7:** Aes 26:3, Jon 14:27, Kol 3:15   * **4:8:** Rom 12:17   * **4:9:**

Rom 16:20, 1Kor 14:33, 1Tes 5:23   * **4:11:** 1Tim 6:6

iakukurən pam raka narəien tukwe mamagien a.
 13 *Ti nəri nə mə Kristo rıməuvei pehe niskaiien səvənhi miou, nənə iakukurən narəien ia narəien me pam.^b

14 Mətə kimiaha hiəno noien amasan nəpın hiənasitu ia nirak ia nərəhaien sə iakinərə irə. 15 *Nipərhiēnien, kimiaha nəkur Filipae hiəuvəukurən raka mə nəpın hiənamregi vi a nəgkiariien amasan səvəi Kristo, nəpın iakiməier ia profens Masetonia, kimiaha əpa hiənasitu ia nirak ia mane. Nakalasia me nepwın ia kwopun riti mwi həiwən sə hasitu ia nirak. 16 Nəpın iakamarə ia taon nəha Tesalonaeka rıpkə mhə nəpın kuatia a hiəmərhi pehe mane miou. 17 Rıpkə mhə iakamətui mane mə tihəuvei pehe miou, mətə iakokeikei mə nasituien i səkimiaha trukua kwənkwan, in nə Kumwesən trəgnəgini kimiaha tukwe. 18 *Iakiməuvehi pam narimnari me səməme hiənərhi pehe miou, nənə rəmwhen məpi raka. Nəpın Epafrotaetas rıməuvehi narimnari me muvehe muvei pehe miou, təkwtəkwuni nəha narimnari me səiou həuvəpik. Narimnari me nəha hiəməuvei pehe miou rəmwhen ia nəri kauvani ia təkure nifatə nipekin rapein amasan kauvei pen m Kumwesən in ruvehi rerin ramagien tukwe. 19 Nənə Kumwesən səiou sə nautə səvənhi rasori, mauvehi niskaiien fwe ia neiai, in truvehi pehe m kimiaha nəfe nəghin riwən təni kimiaha ti nəri nə mə hiəməuvehe mho kuatia kimiaha Iesu Kristo.

---

* **4:13:** 2Kor 12:10, 2Tim 4:17   **b** **4:13:** Uə “Iakukurən noien narimnari me pam.”   * **4:15:** 2Kor 11:9   * **4:18:** Fil 2:25, Esik 20:41, Efes 5:2

²⁰ Pwəh nəgnəginiien revən ti Kumwesən Tata səkitaha ia nuk nuk me. Ouəh, pwəh ro iaminihi.

Nəgkariien sampam

²¹ Tihəni tukwini ramasan səiou revən ti nərmama me pam səvəi Iesu Kristo. Piəvtaha me i kimaha minraha, irəha mwi həni ramasan tukumiaha. ²² *Nərmama me pam səvəi Kumwesən ia kwopun i kəmhəni ramasan tukumiaha, nənə nərmama nepwɪn mwi səməme kəmhəni niərəhienien ia Kristo fwe ia nimwə səvəi Kig Sisa kəmhəni ramasan tukumiaha. ²³ Pwəh namasanien səvəi Iərimənu səkitaha Iesu Kristo tramarə tukumiaha.

---

* 4:22: Fil 1:13

Nəkukuə Ikinan
The New Testament in the Nafe (Kwamera) language
of Southeast Tanna, TAFEA Province, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Nafe blong Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Nafe de
Vanuatu.

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nafe (Nafe)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-06-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

26b0f540-c192-5878-be67-18ede9ab1416